

Time: 2 Hours

Total Marks: 60

- N.B:** 1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.

Q 1. (a) What are the main activities of E-Commerce? (15)

(b) Explain the various business strategies for marketing.

OR

(c) Elucidate the various business models of E-Commerce.

(d) Discuss on the Business to Consumers E-Commerce Process

Q 2. (a) Elaborate the benefits of websites in the E-Commerce. (15)

(b) Explain the pros of Electronic Data Interchange.

OR

(c) Describe the various functional components of E-CRM

(d) How Conventional organisation is different from E-Organisation?

Q 3. (a) Explain the various techniques of E-Marketing. (15)

(b) What are the cons of online shopping?

OR

(c) Elaborate the various types of E-Payment system.

(d) What are the principles for E-Payment?

Q.4. A) Fill in the blanks with appropriate option. (05)

1. In 1969 two computers were connected to a network on -----

(a) ARPANET (b) MILNET (c) MTNL (d) VSNL

2. Amazon sold its first item a _____

(a) Coffee (b) Science textbook (c) Film (d) Lux soap

3. _____ is that where e-businesses are creating a demand for their product.

(a) Push Marketing (b) Alfa Marketing (c) Pull marketing (d) Sigma Marketing

4. Bing Advertisements service, formerly known as _____

(a) Mobile Ad (b) Multimedia Center (c) Host Marketing (d) Microsoft Ad Center.

5. _____ professionals hack to check their own security systems to make it more hack-proof.

- (a) Black-hat (b) Gray-hat (c) Blue-hat (d) White-hat

Q. 4. B) State whether the following statements are True or False. (05)

- 1) A blog is important online store marketing strategy.
- 2) The person or business that registers domain name is called the domain name registrant.
- 3) Article marketing refers to writing articles and submitting them to web article directories.
- 4) AdMob Advertisements are advertisements that appear within film apps.
- 5) Cyber law is the law governing crime in education.

Q. 4. C) Match the Column. (05)

Group A	Group B
1) Social Network	a) Little Robots
2) Droid Delivery	b) Illegal intrusion
3) Giffin and Riddings	c) Google+
4) Merchant Software	d) Three Types of E-CRM
5) Hacking	e) Decrypts

OR

Q4. Write Short notes on (Any Three) (15)

- 1) E-Mail abuse
- 2) Protection of cyber consumers in India
- 3) Protecting E-Commerce Assets
- 4) Sources of threats
- 5) Encryption

(मराठी रुपांतर)

(वेळ: २ तास)

(गुण: ६०)

- सूचना १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 २) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.
 ३) इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्रश्न १. (अ) ई-कॉमर्सचे मुख्य क्रियाकलाप कोणते आहेत? (१५)
 (ब) विपणनासाठी विविध व्यावसायिक धोरणे स्पष्ट करा.

किंवा

- (क) ई-कॉमर्सचे विविध व्यवसाय मॉडेल स्पष्ट करा.
 (ड) व्यवसाय ते ग्राहक (B2C) ई-कॉमर्स प्रक्रियेवर चर्चा करा

प्रश्न २. (अ) ई-कॉमर्समधील वेबसाइट्सचे फायदे स्पष्ट करा. (१५)
 (ब) इलेक्ट्रॉनिक डेटा इंटरचेंजचे फायदे स्पष्ट करा.

किंवा

- (क) E-CRM च्या विविध कार्यात्मक घटकांचे वर्णन करा
 (ड) पारंपारिक संघटना ही ई-संस्थेपेक्षा कशी वेगळी आहे?

प्रश्न ३. (अ) ई-विपणनाच्या विविध तंत्रांचे स्पष्टीकरण करा (१५)
 (ब) ऑनलाइन खरेदीचे तोटे काय आहेत?

किंवा

- (क) ई-पेमेंट प्रणालीचे विविध प्रकार विस्तृत करा
 (ड) ई-पेमेंटची तत्त्वे काय आहेत?

प्रश्न ४. अ) योग्य पर्यायांसह रिक्त जागा भरा. (०५)

१. १९६९ मध्ये ----- वर दोन संगणक नेटवर्कशी जोडले गेले.

(अ) अर्पानेट (ब) मिलनेट (क) एम टी एन एल (ड) व्ही एस एन एल

२. अमेझॉन ने त्याची पहिली वस्तू _____ विकली

(अ) कॉफी (ब) विज्ञान पाठ्यपुस्तक (क) फिल्म (ड) लक्स साबण

३. _____ हे असे आहे की जेथे ई-व्यवसाय त्यांच्या उत्पादनाची मागणी निर्माण करत आहेत.

(अ) पुश विपणन (ब) अल्फा विपणन (क) पुल विपणन (ड) सिग्मा विपणन

४. बींग (Bing) जाहिरात सेवा, पूर्वी _____ म्हणून ओळखली जायची

(अ) मोबाइल जाहिरात (ब) मल्टीमीडिया सेंटर (क) होस्ट मार्केटिंग (ड) मायक्रोसॉफ्ट ऍडसेण्टर

५. _____ व्यावसायिक त्यांच्या स्वतः च्या सुरक्षा प्रणाली तपासण्यासाठी हॅक करतात जेणेकरून ते अधिक हॅक-प्रूफ बनतील.

(अ) काळी टोपी (ब) राखाडी टोपी (क) निळी टोपी (ड) पांढरी टोपी

प्रश्न . ४. ब) खालील विधाने खरे किंवा खोटे आहेत ते सांगा.

(०५)

- १) ब्लॉग हे महत्वाचे ऑनलाइन स्टोअर विपणन धोरण आहे.
- २) डोमेन नावाची नोंदणी करणाऱ्या व्यक्ती किंवा व्यवसायाला डोमेन नाव नोंदणीकर्ता म्हणतात.
- ३) आर्टिकल मार्केटिंग म्हणजे लेख लिहिणे आणि ते वेब आर्टिकल डिरेक्टरीमध्ये प्रस्तुत करणे होय.
- ४) AdMob जाहिराती म्हणजे फिल्म ॲप्समध्ये दिसणाऱ्या जाहिराती होय.
- ५) सायबर कायदा हा शिक्षणातील गुन्ह्यांचे नियमन करणारा कायदा आहे.

प्रश्न . ४. क) जोड्या जुळवा.

(०५)

गट अ	गट ब
१) सोशल नेटवर्क	अ) छोटे रोबोट्स
२) ड्रॉइड वितरण	ब) बेकायदेशीर घुसखोरी
३) गिफिन आणि रिडर्डींग्स	क) Google+
४) व्यापारी सॉफ्टवेअर	ड) ई-सीआरएमचे तीन प्रकार
५) हॅकिंग	ई) डिक्रिप्ट

किंवा

प्रश्न ४. संक्षिप्त टिपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) ई-मेलचा गैरवापर
- २) भारतातील सायबर ग्राहकांचे संरक्षण
- ३) ई-कॉमर्स मालमतेचे संरक्षण करणे
- ४) धमक्यांचे स्रोत
- ५) एनक्रिप्शन